

Nicoleta Stanca¹

DIALOG INTERCONFESIONAL ROMÂNNO-IRLANDEZ REFLECTAT ÎN ZIARUL THE IRISH TIMES (1992-2020)

I. PROIECTUL EUROAID

Studiul de față își propune să surprindă sprijinul bisericii irlandeze pentru poporul român, așa cum este reflectat în articole din cel mai important cotidian irlandez, *The Irish Times*, pe parcursul a aproape douăzeci de ani (1992-2020). Articolele acoperă: ajutorul bisericii din Irlanda pentru români după evenimentele din decembrie 1989 din România, care au dus la căderea regimului comunist; interesul pe care societatea irlandeză l-a manifestat pentru biserica ortodoxă și chestiunile religioase în contextul creșterii numărului de imigranți din România, țară preponderent ortodoxă; eforturile bisericilor din Irlanda și ale autorităților irlandeze, preocupate de imigranții români, de a stabili un dialog interconfesional; atenția de care au beneficiat în presă preoți ortodocși remarcabili, precum părintele ortodox român Irineu Crăciun și părintele ortodox irlandez Godfrey O'Donnell datorită muncii lor constante în folosul comunității românești din Irlanda, comunitate care a crescut în ultimii douăzeci de ani.

Sfârșitul regimului comunist a relevat numeroase lipsuri cu care se confruntau populația și instituțiile românești și a stârnit un val de simpatie din partea țărilor occidentale, printre care și Irlanda. Astfel, între primele semnalări din presa irlandeză ale unor

conexiuni care implică biserici din Irlanda în sprijinul României se numără prezentarea proiectului *Euroaid*.

Proiectul Euroaid a fost inițiat în contextul aniversării a 350 de ani de la înființarea bisericii prezbiteriene din Irlanda (1642 la Carrickfergus). Cu acest prilej s-a organizat și o serie de manifestări ecumenice la Dublin: un serviciu religios ecumenic pentru tineri la catedrala Christ Church, urmat de un concert al formației de rock creștine Emmaus și o prezentare a unui grup de teatru creștin Kalinga. Iar la biserica St. Anne's s-a ținut conferința "Viziunea mea ecumenică" de către pastorul John Morrow, responsabil cu studenții prezbiterieni de la Trinity College, Dublin și directorul comunității Corrymeela (înființată în 1965 și dedicată reconcilierii în Irlanda de Nord).²

Pentru România acest proiect a debutat în 1989 la biserica prezbiteriană din Ballymena cu scopul de a oferi ajutor material celor aflați în suferințe prin parohii reformate din Europa de est. La sfârșitul anului 1989 au sosit ajutoare pentru patru spitale din România, iar în februarie 1992, a mai fost trimis un alt transport cu medicamente și haine.

II. INFORMAȚII DESPRE BISERICA ORTODOXĂ ÎN THE IRISH TIMES

Între preocupările pentru cunoașterea ortodoxismului în Irlanda se numără și relatările din presă despre Muntele Athos. În 1997, cu ocazia programului Salonic capitală culturală europeană, Muzeul de cultură bizantină din Salonic a organizat o expoziție cu piese inedite aduse de la mănăstirile de pe Sfântul Munte. Expoziția este prezentată în presa irlandeză și în ziarul *The Irish Times* într-un articol publicat de preotul Patrick Comerford. Muntele Athos este considerat inima ortodoxiei grecești și cel mai sacru loc din Grecia, iar mănăstirile de aici dețin cea mai mare colecție de artă bizantină și post-bizantină. Acest eveniment a fost cel mai mare proiect expozițional al orașului, potrivit ministrului culturii profesorul Evangelos Venizelos. S-au expus: picturi, icoane, manuscrise, broderii, obiecte de cult de argint, obiecte de fildeș, de ceramică, vase liturgice, sculpturi, mobilier, unelte, toate reflectând impactul pe care l-a avut arta și istoria Athosului în lumea ortodoxă și cultura modernă grecească. Expoziția a inclus și 131 de documente în limbile slavonă, română și turcă.³ Era firesc să fie expuse documente în limba română din mănăstirile de pe Sfântul Munte având în vedere că legăturile Țărilor Române cu mănăstirile athonite datau încă din secolul al XIV-lea și se refereau în special la sprijinul acordat de

domnitorii români acestor mănăstiri.

Aceiași preot, Patrick Comerford, coordonator regional pentru sud al CMS Ireland, agenție creștină misiionară și de dezvoltare, face o amplă relatare a pelerinajului său pe Muntele Athos într-un articol apărut în *The Irish Times* în 2004. Părintele menționează în primul rând autonomia și izolarea care caracterizează Muntele Athos, republică teocratică din 1926, condusă de propriul guvern ales de monahii din 20 de mănăstiri. La statutul special au contribuit și lipsa drumurilor de acces, interdicția femeilor de a vizita mănăstirile, limitarea accesului pelerinilor prin impunerea unor permise de ședere și verificarea motivației celor care nu sunt ortodocși pentru pelerinajul pe Muntele Athos. În perioada de înflorire a așezămintelor la Athos erau și 20.000 de călugări, dar în anii 1960 acesta scăzut la 1.000. În 2004, numărul era de 2.400, iar mănăstirile înregistrau un anumit grad de dezvoltare. Patrick Comerford a fost găzduit la Mănăstirea Vatopedu, unde a respectat programul călugărilor, dar s-a bucurat și de ospitalitatea tipic grecească. Printre pelerini, preotul irlandez a întâlnit un grup de români studenți la seminarul teologic, care au încercat cu blândețe să îl convertească la ortodoxie.⁴

Asupra ortodoxiei se apleacă și Dervla Murphy într-o recenzie asupra unei cărți despre Balcani din punct de vedere ortodox, volum de Victoria Clark, intitulat *Why Angels Fall: A Journey through Orthodox Europe from Byzantium to Kosovo/ De ce cad îngerii: o călătorie prin Europa ortodoxă de la Bizanț la Kosovo*, Mcmillan, 2000. Cartea a fost inspirată de observațiile autoarei ca reporter la ziarul *Observer* (1990-1996) în România, fosta Iugoslavie și Rusia, iar capitolele cuprind informații despre evoluția ortodoxiei în Serbia, Macedonia, Kosovo, Cipru, România, Rusia și Grecia (1998-1999). Opiniile și observațiile călugărilor, maicilor și ale preoților sunt folosite ca dovezi ale ideii care se conturează și anume că nu se poate înțelege spiritualitatea acestor țări fără cunoașterea componentei religioase. Dervla Murphy, ea însăși cunoscătoare îndeaproape a Europei de sud-est, își exprimă dezacordul față de autoarea cărții în ceea ce privește așa-zisele diferențe de civilizație care ne despart, așa cum le prevestise Samuel P. Huntington în cartea sa *Ciocnirea civilizațiilor* (1996). De fapt, potrivit lui Murphy, sunt mult mai multe elementele care apropie estul și vestul Europei decât cele care ne separă; pelerinii ortodocși români de la mănăstirile din Moldova sunt îndemnați de aceeași pornire spirituală ca și cei catolici irlandezi aflați în Herțegovina, la așezământul franciscan de la Megugorje (loc neoficial de pelerinaj catolic din 1981 de când s-a semnalat apariție Fecioarei Maria aici).⁵

Tot despre aspecte care ne unesc și modele pozitive din Balcani ne vorbește și Paul Gillespie într-un articol din *The Irish Times*, din 2003, în care ni se semnaleză necesitatea apariției unui nou vocabular în contextul noilor realități în Europa de sud-est. Opozițiile binare est-vest, care au caracterizat discursul despre Europa, pot fi înlocuite în primul rând cu denumiri strict geografice care să desemneze o regiune, în contextul aderării unor țări ca România și Bulgaria la Uniunea Europeană. În al doilea rând, se poate regândi handicapul eterogeneității din Balcani, conform Mariei Todorova (*Imagining the Balkans*, 1997), potrivit căreia acest element duce la fragmentare și conflict. În prezent, handicapul ar fi acela al omogeneității și avantajul cel al eterogeneității pentru că regiunile pot fi imaginate ca laboratoare de celebrare a diversității și nu de problematizare a ei. Se poate concluziona că Irlanda, cu lunga istorie identitară proprie, cu divergențe de minoritate și majoritate, înțelege și găsește soluțiile potrivite pentru aceste noi realități.⁶

III. IMIGRANȚII ROMÂNI ÎN IRLANDA ȘI BISERICA

La începutul anilor 2000, a devenit tot mai evidentă imigrația românilor care părăsesc țara în căutarea unor condiții economice mai bune, mulți ajungând și în Irlanda. Astfel, în intervalul ce interesează *The*

Părintele Irineu Căciun, parohia Bunavestire și Duminica Sfinților Români, Dublin, 2022

Irish Times semnaleză eforturi ale Bisericii Ortodoxe Române și ale Bisericii Irlandeze de a-i sprijini și de a asigura un dialog al acestora cu autoritățile statului și prin intermediul bisericii. După anul 1990, structura organizatorică a Bisericii Ortodoxe Române din diaspora cunoaște o dezvoltare impresionantă. Migrația masivă a românilor, începând cu anul 1990, mai ales în țările din vestul Europei, a adus cu sine organizarea unui număr mare de parohii și, implicit, înființarea unor structuri de conducere la nivel de episcopii și mitropolii. În anul 2021 structura Bisericii Ortodoxe Române din diaspora era alcătuită din 4 mitropolii: Mitropolia Ortodoxă Română a Germaniei, Europei Centrale și de Nord, Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale, Mitropolia Ortodoxă Română a celor două Americi și Mitropolia Basarabiei.⁷ Bisericele românești din Irlanda se află sub oblăduirea Mitropolitului Iosif, al Mitropoliei Occidentale și Meridionale.

Într-un articol din *The Irish Times* din mai 2000 scris de Patsy McGarry, corespondent pe probleme religioase, sunt reliefate eforturile părintelui român ortodox Irineu Crăciun, slujitor în Irlanda din 1981 la parohia Bunavestire din Arbour Hill, Dublin, și cetățean irlandez din 1988. Părintele a întărit preocuparea episcopilor catolici irlandezi de a oferi asistență românilor dar și tuturor celor care ajung în Irlanda și cer azil.

Parohia părintelui Irineu crescuse de la 30 de membri la câteva mii în anul 2000. Bunăoară, de Sfintele Paști se găseau în biserică în mica parohie de la Arbour Hill peste 800 de tineri. Cu această ocazie părintele a cerut amnistierea imigranților, pe care guvernul irlandez, nepregătit să facă față numărului în creștere de nou veniți, dorea să îi disperseze. Argumentele părintelui au inclus: exemplul lungii istorii a migrației irlandeze, dificultățile lingvistice al imigranților și lipsa unor structuri sociale, administrative, educaționale care să le vină în ajutor, sentimentul pierderii identității și al credinței în contextul în care ar fi fost dispersați și alungați din Dublin, unde puteau strânge rândurile în jurul parohiei ortodoxe de la Arbour Hill.⁸

Pe părintele Irineu Crăciun îl găsim și astăzi, la parohia „Bunavestire și Duminica Sfinților Români din Dublin,” slujind împreună cu părintele Petru Ioan Vlaic. Ridicarea bisericii actuale a început în 2016, fiind sfințită în 2018, dar parohia „Bunavestire” funcționase în cartierul Blanchardstown din capitala irlandeză încă din perioada 2010-2017 în depozitul unui magazin românesc, pus la dispoziție cu generozitate de proprietari. Pe websiteul dedicat parohiei se poate regăsi, în cuvinte și imagini, povestea unei comunități de români de 200 de familii care a simțit nevoia să construiască

împreună o casa a lui Dumnezeu în nordul Dublinului, locul deveni casă pentru ei.⁹ Mai înainte, începând cu anul 1994 părintele Irineu ținuse slujbe ortodoxe în engleză și greacă pentru cei câțiva români, greci și ciprioți din Dublin la biserica de la Arbour Hill. În prezent, dintre minunile de la parohia „Bunavestire” aș dori să menționez prezența „Icoanei Maicii Domnului Grabnic Ascultătoare,” care a fost dăruită de o familie greacă bisericii în 2017, ca urmare a unui parcus emoționant, și care lăcrimează în anumite momente, după cum se poate observa pe icoană și potrivit relatărilor părintelui Petru Ioan Vlaic. Simbolic, Maica Domnului lăcrimează pentru toate suferințele comunității de români aflați departe de țară, care se pot aduna aici mulțumită și eforturilor părintelui Irineu.

„Episcopii irlandezi trag un semnal de alarmă în legătură cu planul de a amenda călăuzele de imigranți ilegali,” în *The Irish Times*, într-un articol din 2001 semnat de Nuala Haughey, corespondent pe probleme sociale și rasiale. Potrivit documentului aprobat la conferința episcopilor irlandezi, planul de a-i sancționa pe cărașii de imigranți ilegali îi va afecta și mai tare pe cei din urmă, care vor plăti lipsa unor documente adecvate șederii în Irlanda. Refugiații au dreptul să ceară azil pe motive rasiale, religioase, politice, iar Irlanda trebuie să proceseze cererile lor pentru azil. Majoritatea imigranților vin din România sau Nigeria și numai 10% din ei primesc statutul de refugiat. Episcopii irlandezi își exprimă îngrijorarea față de respingerea unora dintre acești încă înainte de a ajunge în Irlanda, încă de pe traseul Cherbourg, Franța, spre Rosslare. Se reînnoiește apelul făcut încă din anul 2000 către guvern de a reglementa poziția celor care caută azil și se află deja în Irlanda. Propunerea a fost ca așteptarea pentru a primi statutul de refugiat să nu fie mai mare de șase luni.¹⁰

Relațiile interconfesionale devin o prioritate într-o Irlanda în permanentă schimbare sub impactul valurilor de imigranți de alte religii. Patsy McGarry, corespondent *The Irish Times* pe chestiuni religioși, semnalează deciziile luate la Adunarea generală a Bisericii prezbiteriene irlandeze. Punctul de plecare al dezbaterilor îl reprezintă cifrele din raportul făcut de Consiliul Bisericilor din Irlanda, potrivit căruia aproximativ 10.000 de români veniseră în Irlanda (în 2003). În aceste condiții, s-au înființat biserici ortodoxe românești. Contextul irlandez în materie de religie trebuia să țină cont de schimbările survenite într-o societate multiculturală. Se discută la Adunarea generală și necesitatea contracarării oricărei forme de respingere a imigranților prin modelul interconfesional oferit de biserică. Se impun măsuri de sprijin al celor care

solicită azil în Irlanda. Raportul Adunării generale a Bisericii prezbiteriene din Irlanda a fost adoptat.¹¹

Ecumenismului în Biserica irlandeză i se acordă o atenție sporită în secolul al XXI-lea. Ecumenismul modern datează de la Conferința misionară internațională protestantă de la Edinburgh din 1910 susținută de Papa Ioan al XXIII-lea și al Doilea Consiliu de la Vatican. A existat o comunicare foarte bună între bisericile din Irlanda prin Consiliul irlandez al bisericilor înființat în 1923, căruia i s-au alăturat și Biserica ortodoxă română în 2004. S-a constatat de multe ori că diferențele care necesită mediere nu sunt între biserici ci între biserică și grupuri etnice minoritare, grupuri de alte confesiuni și identități de gen, Biserica Irlandei recurgând la diferite proiecte pentru a veni în întâmpinarea lor. Două chestiuni rămân de interes: cum să se definească biserica creștină într-o societate multiculturală și interconfesională în Irlanda secolului XXI? Cum ar trebui să ne definim noi ca indivizi responsabili în societatea contemporană?¹² Acestea sunt două din întrebările esențiale care își caută răspuns în societatea contemporană irlandeză.

În 2007, pentru a doua oară s-a organizat la Dublin de Bobotează un festival al națiunilor, o sărbătoare dedicată de Biserica catolică irlandeză diferitelor grupuri etnice stabilite în țară. În acest mod, Arhiepiscopul de Dublin își arată susținerea instituțională pentru imigranți, consideră Alison Healy într-un articol din *The Irish Times*. S-au cântat colinde în diferite limbi, copiii au purtat costume tradiționale și s-au adus daruri tradiționale la altar. Au participat peste 1000 de oameni, serviciul religios fiind oficiat de Arhiepiscopul Diarmuid Martin, care a evocat dificultățile care i-au împins pe imigranți să își părăsească țara, experiență cu care familia sa se confruntase în copilărie când tatăl era plecat la muncă în Anglia. 12 steaguri au fluturat în timpul ceremoniei, printre ele și cel al României și secțiuni din slujbă au fost ținute și în limba română. Evenimentul se dorea o modalitate de sărbătorire a societății multiculturale irlandeze și de dezaprobare a discriminării și exploatării imigranților, în special a românilor și bulgarilor.¹³

Tot în 2007, urmând exemplul bisericii și eforturile acesteia în favoarea imigranților, și autoritățile statului irlandez propun un dialog formal regulat între stat și liderii religioși. Într-o ceremonie de la Castelul Dublin, premierul irlandez Bernie Ahern a susținut în fața unei adunări a ierarhilor bisericești stabilirea unui dialog reglementat între autoritățile statului și conducătorii celor mai importante grupuri religioase din Irlanda pe teme de interes comun. Inițiativa care se reia după o primă propunere din 2004 va veni în sprijinul

membrilor bisericilor și confesiunilor din Irlanda, printre care și Biserica ortodoxă română.¹⁴

Și președintele Irlandei, Michael D. Higgins, a participat în 2018 la instalarea noului episcop catolic irlandez la Galway, potrivit unui articol din The Irish Times, semnat de Tim O'Brien și Ann Healy. Episcopul a menționat comunitatea creștină adunată la eveniment, incredibil de diversă, peste 2000 de oameni din Biserica ortodoxă română, coptă, anglicană, prezbiteriană și metodistă. Noul episcop și-a rememorat copilăria din Galway când participase la strângerea de fonduri pentru ridicarea catedralei în care atunci devenea ierarh, evocând spiritul de jertfă al constructorilor care ridicau lăcașul de cult cu conștiința moștenirii pentru generațiile viitoare. Separat, la festivalul Conferinței credinței de la Galway, nunțiul papal Arhiepiscopul Thaddeus Okolo și-a cerut scuze în numele Papei pentru dezamăgirile produse în rândul credincioșilor prin dezvăluirile presei cu referire la diferitele scandaluri din biserică catolică.

Un alt exemplu de pastor care și-a trăit credința în Irlanda multiconfesională, după cum se arată într-un articol din The Irish Times (2012) este părintele Brian Moore, care s-a stins la doar 60 de ani, la 19 decembrie 2011, după două decade de misionarism în Nigeria. Prioritățile preotului odată revenit în Irlanda au fost axate pe nevoile imigranților pe care le înțelegea și prin prisma experienței de misionarism: crearea unor locuri de întâlnire, ajutor pentru întocmirea formalităților, lecții de engleză, identificare locurilor de muncă. Părintele Brian Moore era preocupat de soarta tuturor refugiaților în Irlanda – de exemplu, o familie de români care a găsit o casă în comitatul Longford i-a telefonat să îl roage să le binecuvânteze casa înainte să se mute, după obiceiul creștin ortodox de a curăța energetic locul prin sfeștanie, iar părintele a venit le ei numaidecât.¹⁵

IV. LUCRAREA PĂRINTELUI GODFREY O'DONNELL

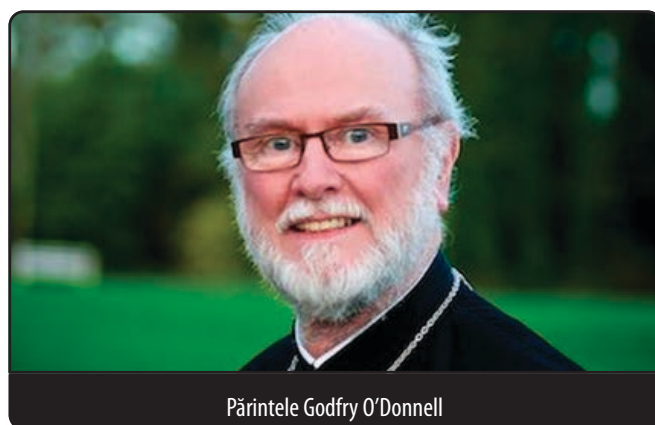
Un loc aparte îl ocupă în rândul slujitorilor Bisericii ortodoxe române din Irlanda părintele Godfrey O'Donnell. Semnalări importante în ziarul The Irish Times asupra activității sale apar în 2011 și 2014. În 2011 Comitetul pentru unitate și dialog creștin al Bisericii Irlandei organizează Săptămâna rugăciunii pentru unitatea creștinilor. Cu această ocazie, au loc pe tot teritoriul țării evenimente interconfesionale. Un astfel de eveniment este cel susținut de vice-președintele Consiliului irlandez al bisericilor, părintele Godfrey

O'Donnell, reprezentant al Bisericii ortodoxe române, care predică la Trinity College în Dublin's Chapel.¹⁶

Rolul important al părintelui apare din nou în presă în 2014 într-un articol semnat de Patsy McGarry și scris cu ocazia comemorării victimelor irlandeze ale Primului Război Mondial. La 13 iulie 2014 s-a organizat la Ziua națională a comemorării la Spitalul Kilmainham, Dublin, în prezența președintelui Irlandei, Michael D. Higgins, și a altor oficialități. Mai bine de 200.000 de irlandezi au luptat în Marele Război și 35.000 au pierit pe front. La comemorare au participat trei religii (creștină, ebraică și musulmană) și cinci denominațiuni. Preot al Bisericii ortodoxe române și președinte al Consiliului irlandez al bisericilor, părintele Godfrey O'Donnell s-a rugat: „Ne amintim pe voci diferite, din perspective diferite ... arată-ne mila Ta tuturor.”¹⁷

Părintele Godfrey O'Donnell, născut în Irlanda de Nord, la Derry, a făcut parte din ordinul iezuit vreme de 28 de ani înainte de a se converti la ortodoxie și de a fi hirotonit preot în Biserica ortodoxă română în anul 2004 de către Mitropolitul Iosif. Slujba de hirotonire s-a desfășurat la capela de la Belvedere College, Dublin, cu reprezentanți ai bisericilor ortodoxe catolice, luterane, prezbiteriene și ai Ambasadei României la Dublin. Părintele a explicat la acel moment alegerea făcută și faptul că nu renunța la ceva ci moștenirea sa catolică se îmbogățește astfel cu noul strat spiritual oferit de ortodoxie.

În 1999, părintele începuse discuțiile cu Mitropolitul Iosif pentru înființarea primei biserici ortodoxe românești la Dublin, proiect materializat în 2000 în Leeson Park. Meritele sale la consolidarea Bisericii ortodoxe române din Irlanda au fost de altfel recunoscute prin conferirea titlului de „stavrofor” și a dreptului de a purta o cruce ca recunoaștere specială și simbol al acestei distincții. Preoții români din Irlanda cât și românii obișnuiți care s-au stabilit aici (estimările curente fiind de aproximativ 80.000) au nenumărate motive să îi fie recunoscători. Membri marcanți ai Consiliului irlandez al bisericilor (fondat în 1923, după Războiul

Părintele Godfrey O'Donnell

Parohia Sfântul Gheorghe și Sfântul Columba, Dublin, 2022

civil irlandez pentru cooperarea dintre diferitele biserici creștine din Irlanda) remarcă generozitatea părintelui și contribuția sa la binele comunității ecumenice din Irlanda. A fost vice-președintele Consiliului irlandez al bisericilor în perioada 2010-2012 și președinte în anii 2012-2014, reprezentând totodată Biserica ortodoxă română.¹⁸

Părintele Godfrey O'Donnell s-a stins din viață în casa sa din Swords, vegheat de soția sa, Ruth, în 2020. Slujba de înmormântare a fost ținută la Biserica „Sf. Gheorghe și Sf. Columba,” din Blakestown Way, West Dublin, cu participarea a 28 de preoți ortodocși din Irlanda și Europa, după cum se relatează într-un articol din *The Irish Times* (17 februarie 2020).¹⁹ Un alt moment emoționant este reprezentat de slujba de pomenire pentru părintele Godfrey O'Donnell, oficiată la 2 ani de la trecerea sa la Domnul, pe 6 februarie 2022, de către Preasfințitul Ignatie, Episcopul Hușilor, fost Arhiepiscop-vicar al Mitropoliei Occidentale și Meridionale la Biserica „Sf. Gheorghe și Sf. Columba.” Părintele Gheorghe Raul Simion, paroh al Bisericii „Sf. Gheorghe și Sf. Columba” îi face un portret părintelui Godfrey O'Donnell cu această ocazie, numindu-l „un irlandez cu suflet de român,” având în vedere meritele sale: înființarea primei parohii ortodoxe

românești, sprijinirea fiecărui preot venit în Irlanda din România, ajutorul oferit cu generozitate atâtor generații de români stabiliți în Irlanda și cărora le recunoștea eforturile și riscurile deciziei. Părintele Raul menționează și toată strădania părintelui Godfrey O'Donnell pentru amenajarea noii biserici în care au loc slujbele în prezent la parohia „Sf. Gheorghe și Sf. Columba”. Parohia din Blakestown Way, din vestul Dublinului, funcționează din 2020, iar regretul părintelui Raul este că părintele Godfrey O'Donnell nu a mai apucat să slujească aici, dar prezența sa este constantă în sânul bisericii, drept dovadă este numele său mereu trecut în pomelnicele enoriașilor români.²⁰

ROMANIAN-IRISH INTERFAITH DIALOGUE REFLECTED IN THE IRISH TIMES (1992-2020)

Abstract: This article aims to reflect the portrayal of the church support for the Romanian people as depicted in articles from the most important Irish newspaper, *The Irish Times*, over almost twenty years (1992-2020). The articles cover: the help of the church in Ireland for the Romanian people in the aftermath of the 1989 fall of the communist regime; the interest that the Irish society showed for the Orthodox church and religious matters in the context of an increase in the number of immigrants from Romania, a predominantly Orthodox country; the efforts of the churches in Ireland and of the Irish authorities to establish an interfaith dialogue for the benefit of the Romanian immigrants; the attention that remarkable Orthodox priests, such as Irineu Crăciun and Godfrey O'Donnell, benefitted from in the press due to their constant work for the benefit of the Romanian community in Ireland, which has increased in the last twenty years.

Keywords: Romanian Orthodox Church, Church of Ireland, Romanian identity, interfaith dialogue, *The Irish Times*

NOTE

[1] Conf. univ. dr., Facultatea de Litere, Universitatea Ovidius din Constanța.

[2] *The Irish Times*, 15 ianuarie, 1992, p. 10.

[3] *The Irish Times*, 4 noiembrie, 1997, p. 11.

[4] *The Irish Times*, 19 iunie 2004, p. 37.

[5] *The Irish Times*, 29 iulie, 2000, p. 45.

[6] *The Irish Times*, 9 august, 2003, p. 13.

[7] *Diaspora Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2021.

[8] *The Irish Times*, 1 mai, 2000, p. 3.

[9] <http://www.bisericasfintiromani.com/info.htm>.

[10] *The Irish Times*, 19 iunie, 2001, p. 6.

[11] *The Irish Times*, 4 iunie, 2003, p. 7.

[12] *The Irish Times*, 10 decembrie, 2013, p. 16.

[13] *The Irish Times*, 8 ianuarie, 2007, p. 4.

[14] *The Irish Times*, 26 februarie, 2007, p. 9.

[15] *The Irish Times*, 21 ianuarie, 2012, p. 12.

[16] *The Irish Times*, 15 ianuarie, 2011, p. 2.

[17] *The Irish Times*, 14 iulie, 2014, p. 6.

[18] <https://www.irishchurches.org/news-blog/5407/rev-fr-godfrey-odonnell-icc>

[19] <https://www.irishtimes.com/news/social-affairs/religion-and-beliefs/funeral-held-of-pioneering-irish-romanian-orthodox-priest-fr-godfrey-o-donnell-1.4176696>

[20] Pr. Gheorghe Raul Simion, „Vizita Preasfințitului Părinte Ignatie la Centrul Misionar din Dublin,” în *Apostolia*, (nr. 168, martie 2022): pp. 53-54.